

N.F.S. Grundtvig "Til min Ven Christian Molbech"

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.5, oktober 2014

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1813 (SJ: 206)

Teksten er etableret af Vanja Thaulow

Punktkommentarer, indledning og tekstredegørelse er skrevet af Vanja Thaulow, redigeret af Holger Berg og Klaus Nielsen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.theol. Troels Nørager

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2026

[A:449]

Til min Ven Christian Molbech.

(I Anledning af Københavns Skilderie No. 18.)

Jeg har skrevet et kort Begreb af Verdens Krønike, som du kalder en historisk Polemik, eller en polemisk Historie. Imod Navnet har jeg intet, thi paa en Tid da Man stræber at indbilde Folk, at Gud er udelukt baade af Tiden og Rummet, maa en sand Historie være polemisk (krigerisk) saavist som der er en Gud til, uden hvis Villie end ikke en Spurv falder til Jorden; og kan min Bog gælde for en nogenlunde god Polemik, da skal det glæde mig ganske anderledes, end om den lovedes som det ypperste Konstaværk Tiden kunde have sin Øienslyst af at stirre paa, glat som Silke for Haanden, blødt som Edderdun for en overdaadig Aand at strække sig paa. Hvad jeg har imod, er kun: at du kalder Bogen saa i Modsætning til et egenlig historisk Værk, thi før du heri kan forlange at staa til Troende, maa du bevise, at det er Historiens Egenskab, ikke at vidne om Gud, ikke at føre Krig mod dem som vil gjøre alt til en vild Tummel af Hændelse og Lidenskab, eller til en Blindebudsleg, hvori Gud skal fange sig selv, kort, mod Tilfældets og Skiebne's Afgudsdyrkere. Men du indrømmer jo, at Guds Fingerspor ere synligen tilstæde i Historien, men at de sees bedst, naar Man ikke peger paa dem;

saaledes maatte den tørreste Aarbog være det klareste Speil, Man maatte [\[A:450\]](#)te antage, at alle Mennesker vare lige klarøiede i samme Afstand, at Historie kun skulde skrives for dem der mindst behøvede den, for dem der selv havde randsaget og forstaaet den. Dette er kun Vink; til egenlig Drøftning af Saadant passer dette Blad sig ikke, men Sagen er klar.

At du gjør Nar ad mig, som om jeg tillagde mig den Forudvidenhed, at ingen Nulevende kan give os en sømmelig Danmarks Krønike, fordi jeg ved Talen om Suhm siger, at Danmark ingen saadan har fostret, er Ordkløveri, og kan min Mening være tvivlsom?

Men at du siger jeg anseer en sandfærdig Fortælling om det Forbigangne for en ringe Ting, det er en slem Usandhed af dig, som jeg ikke vil opfordre dig til at bevise, thi det kan du ikke, og vil vist ikke heller prøve paa, men til at gienkalde, som Noget der er sagt i en besynderlig Overilelse. Du henviser til min Bog Pag. 322, men just den vidner imod dig ogsaa paa dette Sted, det vil du selv see, naar du rolig læser Ordene i Sammenhæng, thi de lyde jo saa: de (somme og ikke saa faa Folk) mene at en god Krønike er en *nogenlunde* sandfærdig Fortælling om det Forbigangne, udsmykket med platte Anmærkninger og høitrvænde Ord; at ville spore den Usynliges Finger i Tidernes Gang, det heder Sværmerie paa deres Tungemaal og er et vist Mærke paa forrykte Hjerner; *ligefrem*, enfoldig Tale heder Barne-[\[A:451\]](#)snak, som Man, i Betragtning af de uoplyste Tider, kan tilgive Herodot, Snorre og de Hellige Skribentere, men Ingen nuomtide. Jeg synes rigtig at knap en Fiende, end sige en Ven kunde her opdage mindste Spor til Ringeagt for den sandfærdige Fortælling, eller Grund til den Formodning, at jeg kanske ansaa de platte Anmærkninger og høitrvænde Ord for Sandhedens uadskillelige Følgesvende. Men, sæt at mine Ord vare ligesaa tvivlsomme som de ere tydelige, da kunde jo ikke de, men ene min Fortælling selv være et gyldigt Beviis for, hvorvidt jeg ringeagtede Sandfærdighed eller ikke, thi har jeg fortalt sanddru, hvad vilde det da sige om jeg etsteds havde forskrevet mig; og er min Fortælling løgnagtig, hvad kunde det da hjælpe om jeg nok saa smukt havde lovet Sandfærdighed.

Men, kiære Molbech! hvad kunde da forbittre dig saa saare, at du glemte at læse ret, ja at du glemte at du i mere end 4 Aar har kiendt mig som et, paa menneskelig Viis sandfærdigt Menneske, eller kiender du mig for en Løgnens Ven? det maatte rigtig Folk, som ei vidste mere om mig, end at du var min Ven, let falde paa. Jeg veed hvad der har forbittret dig saa saare, og det smerter mig mere end hele Resten, men saalænge du tier, vil jeg ogsaa tie, og det vilde bedrøve mig, om du nøder mig til for alle disse fremmede, tildels ukiaerlige Ansigter at sige dig, hvad min Bogs Brøde er i dine Øine.

Molbech! lad ikke det Nærværende skygge over det Forbigangne og vend ikke det Tilkommende Ryggen! Vi fødtes, vi færdes, vi fløtte, da spørges ei, om vi sankede Haandklap og blæste

glimrende Bobler, men om vi tænkte og talte og vandrede som for den alvidende Guds Aasyn. Han er Herren, vi ere Støv, kun levende naar Hans Aand opfylder os. Han er Hellig, vi ere Syndere, og Hans Barmhiertighed det eneste Anker som kan holde i den store Storm; give Gud! at disse Sandheder maa staa os dybt og læselig præntede i Hjertet, at vi stirre paa dem med stadigt Øie! da siger det ikke stort, om det lod, som vi adskiltes vidt fra hverandre, snart skulle Hjerterne længes og lede og mødes, men i al Fald forenes, naar Verden og **A:45**dens Begiæring forgaaer, naar kun Tro, Haab og Kiærlighed blive ved! det er første, og gid det vorde sidste Gang jeg greb Pennen for at skrive dig saaledes til, men jeg beder dig, rør ikke ved min Bogs Hjerte! thi da maa det paa min Skrift lade, som jeg var *din* Fiende, enddog du vist ikke i *Verden* skal finde en Ven mere trofast end med Guds Hjelp

din stadige Ven

N. F. S. Grundtvig.